

Pita hukémbu hayindén nyinga

¹ Wuni Saimon Pita gunika wuni hayi. Wuni Jisas Kraisna jémba yakwa du déka aposel wuni gunika wuni hayi. Nana God Jisas Krais dé naniré Satanéna tambambu héraakwa du dé. Dé yikafre sémbut male huruta dé guniré yikafre huru, guni nani Jisaska jémba sarékémbeka maki, guni akwi Kraiska jémba sarékéngute. Guni wungi sarékénguka wuni gunika hayi.

² Guni atéfék God bér nana Néma Du Jisaska jémba xékélakingute wuni mawuli ye. Guni Godka nawulak akwi jémba xékélakingut, God guniré yikafre huruta nakélak huru mawuli hweta nawulak akwi hwendét guni jémba male rengute, wuni déré wakwexéké.

God wandéka nani déka du takwa re

³ God dé némafwimbu hambuk yata dé naniré yikafre huru, nani déka jémba xékélakimbete. Wun yikafre xékélelakimbu dé nanika atéfék yikafre jondu hwe, nani Godna ximbu harékéta yikafre sémbut male huruta jémba male rembete. God hafu dé yikafre sémbut male huruta nukwa hanyikwa maki haanye dé naniré waséke, nani dé wali rendéka maki rembete.

⁴ God wungi yikafre sémbut male huruta nukwa hanyikwa maki haanye dé nanika déka wasékérékéndén yikafre male jondu hwe, guni wun jondu hérae ané héfana du takwa hurundaka maki huruhafi yata God rendéka maki rengute. Ané héfana du takwa di nak maki nak maki haraki

sémbut hurunjoka némafwiambu mawuli yata di haraki saraki sémbut huru.

⁵ Guni wun jooka sarékéta, Godka jémba sarékéta, déka hundika “Mwi hundi dé” naata, guni hambuk jémba yata yikafre sémbut male hurutanguni. Huruta angi akwi hurutanguni. Godka jémba xékélakitanguni.

⁶ Xékélakita angi akwi hurutanguni. Guni guna mawulika guna séfika jémba hatitanguni, guni haraki saraki sémbut huruhafi yanjoka. Hatita angi akwi hurutanguni. Xak gunika yandét, guni bari wendé nahafi yata Kraisna hundi yatakahafi yata jémba tétanguni. Téta angi akwi hurutanguni. Guni Godna ximbu harékéta yikafre sémbut male hurutanguni.

⁷ Huruta angi akwi hurutanguni. Guni Jisas Kraisna hundi guni wali xékéka du takwaré yikafre hurutanguni. Huruta angi akwi hurutanguni. Guni du takwaka némafwiambu mawuli yatanguni.

⁸ Wunde yikafre sémbut guna mawulimbu téta némafwi yandat, guna mawuli jémba male tétandé. Téndét guni nana Néma Du Jisas Kraiska nawulak akwi xékélakita guni baka rehafi yata déka séfélak yikafre jémba yatanguni.

⁹ Wun yikafre sémbut huruhafi yakwa du takwa di dama hiyandé du takwa maki di. Di God hanja hurundan haraki saraki sémbut yakwanyindénka wundé yike yanda.

¹⁰ Wuna nyamangu bandingu, wun jooka sarékéta guniré wuni we. God guniré dé waséke, guni déka du takwa rengute. Wasékendénka guni hambuk yata jémba male retanguni, guni hukémbu

dé wali renjoka. Guni wunde yikafre sémbut huruta guni haraki saraki sémbutmbu yamba xakrikénguni.

¹¹ Wunde yikafre sémbut hurungut, God wandét, guni déka yikafre yambumbu yita déka getéfaré wulayitanguni. Wulayingut dé naniré Satanéna tambambu héraakwa du nana Néma Du Jisas Kraiss gunika jémba hatindét, guni dé wali wungi re wungi re jémba retanguni.

¹² Guni wawun hundika jémba xékélakita, Godka wandan mwi hundi xékéta, yikafre mawuli yata guna mawulimbu hambuk yata jémba guni re. Wu mwi hundi dé. Guni wawun hundika yike yangumboka wuni wun hundi atéfék nukwambu guniré wambula watawuni.

¹³⁻¹⁴ Wuni xékélaki. Ané héfana séfiré yatakatewuka nukwa bari yatandé. Nana Néma Du Jisas Kraiss wun jooka wuniré wandéka wuni xékélaki. Xékélakita wuna séfimbu hura ané héfambu reta guni wawun hundika yike yangumboka, wuni wun hundi atéfék nukwambu guniré wambula watawuni.

¹⁵ Séfélak nukwa guniré wun hundi watawuni. Wuni hiyawut guni wawun hundika wambula sarékéngute, némbuli hambuk jémba yata séfélak nukwa guniré wun hundi wambula watawuni.

Jisas Kraiss nukwa hanyikwa maki rendéka nani xé

¹⁶ Nani nana Néma Du Jisas Kraissna hambukéka guniré wundé wakwa. Wambula yatendékaka akwi guniré wundé wakwa. Nani nana yikafre xékélelakimbu sarsaf nawulak wahambame. Nani

nana damambu déka némafwi hambuk xétaka mwi hundi nani wa.

17-18 Nani Jisas wali yitaka yatakandé du nani Jisas wali God gayandé némbumbu té. Téta nani hafu nani xéké, Jisasna yafa God déka nyan Jisasna ximbu harékéndéka. God nukwa hanyikwa maki reta némafwi hambuk yata déka hambuk Jisaska hwendéka dé akwi nukwa hanyikwa maki rendéka nani xé. Nani nana waanmbu nani xéké, némafwi hambuk yakwa Godna hundi Godna getéfambu gayandéka. God angi wandéka nani xéké: “Ané wuna nyan dé. Déka wuni némafwwimbu mawuli ye. Déka wuna mawuli yikafre dé ye.”

19 Wun hundi xékétaka wun joo xétaka nani jémba xékélaki. Godna profet hanja Jisas Kraiska hundi wata di mwi hundi di wa. Xékélakimbeka guni deka hundi jémba xékétanguni. Deka hundi dé téméngara maki dé. Téméngara halékingambu yanéta hanyindéka nani jémba xémbeka maki, guni deka hundiré xéta jémba sarékétanguni. Sarékéngut, guna mawulimbu xitélakénjoka ganémbambu xalekwa hunkwari xaletandé.

20-21 Ané hundika mé jémba saréké. Hanja Godna nyingambu Godna profet di Godna hundi hayi. Wunde du deka mawuli sarékémbu wun hundi hayihambandi. Godna Hamwinya deka mawulimbu wulaaye téndéka di Godna hundi xékéta di wun hundi hayi. Wungi hayindanka sarékéta nani xékélaki. Nani nana mawuli sarékémbu male Godna nyingambu rekwa profetna hundika jémba xékélakinjoka nani hurufatiké.

2

Yénataka hundi wakwa du Jut 4-13

¹ Hanja yénataka profet di Israelna du takwana nyéndékmbu xakundaka maki, némbuli akwi yénataka hundi wakwekwa du guna nyéndékmbu xakutandi. Xaakwa di Godka nak maki nak maki yénataka hundi nakélak nakélak wata di du takwana mawuliré haraki hurutandi. Di wungi wata ané haraki saraki sémbut akwi hurutandi. Di nana Néma Du Jisas Krai diré Satanéna bambu hérandénka jémba sarékéhaŋi yata déka hu hwetandi. Di wungi hurundat, God wun haraki saraki sémbut diré bari hasa hwetandé.

² Di nak maki nak maki haraki saraki sémbut hurundat nawulak du takwa diré xéta, haraki saraki sémbut hurundaka maki, di akwi wun haraki saraki sémbut hurutandi. Hurundat nak du takwa diré xéta di mwi hundina yambuka haraki hundi watandi.

³ Wun yénataka hundi wakwa du di guna jonduka mawuli yata di guniré yénataka hundi watandi, guni yéwa dika baka hwengute. Hanja God dé wa, dé némafwi kot xékékwa néma du reta hurundaka haraki saraki sémbut diré hasa hwendét, di fakundate. Wataka diré dé xé. Xéta hurundan haraki saraki sémbut diré bari hasa hwetandé.

⁴ Hanja Godna ensel nawulak haraki saraki sémbut hurundaka God diré wahambandé, “Reséndé. Hurungun sémbut baka joo dé.” Wungi wahafi yata dé wandéka di ya yanékwa hafwaré yi. Ye di halékingambu wumbu re. Di wun hafwambu

reta séndé gembu re maki reta, God némafwi kot xékékwa néma du retendéka nukwaka di haxé.

⁵ Hanja Noa rendén nukwa du takwa Godna hundika hu hwendaka God wahambandé, “Reséndé. Hurungun sémbut baka joo dé.” Wungi wahafi yata dé wandéka lé némafwi hwe deka héfambu gwandéléka di atéfék hiya. God dé di yikafre sémbut male hurundate diré wandé du Noaré male yikafre huru, wali déka du takwa angé tamba yétiyéti angé tamba hufuk male hiyahafi re di jémba rendate.

⁶ Hanja Sodomémbu rendé du takwa akwi, Gomorambu rendé du takwa akwi di Godna hundika hu hwendaka God hurundan haraki saraki sémbut diré dé hasa hwe. Hasa hweta wumbére getéfa tusandandéka wun hafwambu bo male dé re. God diré dé wungi hasa hwe, hukémbu du takwa nawulak deka héfaré xe di God déka hundika hu hwekwa du takwaré hasa hwetendékaka xékélakindate.

⁷ Wumbére getéfa tusandata dé God yikafre sémbut hurukwa du Lotré male dé yikafre huru. Wumbu rekwa du di Godna hambuk hundika xékéhafi yata di séféla du takwa hwaata di wungi haraki saraki sémbut huru. Hurundan sémbut dé Lotka némafwi xak hwe.

⁸ (Lot dé deka nyéndékmbu rendéka bér xéndén haraki sémbut bér xékéndén haraki hundi akwi bér déka yikafre sémbut hurukwa mawulika némafwi xak hwe. Wumba rekwa du takwa di atéfék nukwambu Godna hambuk hundi xékéhafi yata haraki saraki sémbut hurundaka dé Lot déka mawulimbu némafwi xak héra.)

⁹ Nana Néma Du God wungi hurundénka nani xékélaki. Nana mawuliré hurukwexé joo nani

déka du takwaka yandét, dé nani jémbe rembete naniré yikafre hurunjoka dé xékélaki. Anéka akwi God dé xékélaki. Déka hundi xékéhafi yakwa du takwaré hurundan haraki saraki sémbut hasa hwenjoka dé xékélaki. Xékélakita diré hasa hweta hukémbu dé némafwi kot xékéta néma du retendéka nukwa dé diré hurundan haraki saraki sémbut diré hasa hwetandé.

¹⁰ Haraki saraki sémbut angi hurukwa duré hambukmbu hasa hwetandé. Di deka haraki saraki mawuli xékéta séfélak du takwa wali hwaata, néma duna hundika hu hwendaka, God wunde duré hambukmbu hasa hwetandé. Wunde du di deka ximbu harékéta mawuli yandaka maki male huruta di Godna enselka haraki hundi wata di dika roohafi ye.

¹¹ Wunde du wandaka maki Godna ensel di diré haraki hundi hasa wahambandi. Di némafwi hambuk yandaka deka hambuk dé yénataka hundi wakwa duna hambukré dé sarékéngwandé. Sarékéngwandéndéka di wun ensel di Néma Du Godna makambu téta di hurundan haraki sémbutka haraki hundi wahambandi.

¹² Wunde yénataka hundi wakwa du di wangété yata di bali maki di. Bali mawuli yandaka maki yita, jémbe sarékéhafi yata hafekwambu naande hiyandaka maki, wun yénataka hundi wakwa du di xékélakihafi yandaka jonduka haraki hundi wata di hiyae fakutandi.

¹³ Di haraki hurundanka God diré dé haraki hasa huru. Di nukwambu séfélak hénoo séfélak wangété yandaka hulingu sata nak maki nak maki jondu akwi di huru. Wungi hurundakaka di yikafre mawuli ye. Géli joo wama nukwa wurré haraki hurundéka maki, di guna nyéndékmbu reta

di guna xiré di haraki huru. Di guniré yéna yata Kraiska sarékémbeka hénoo guni wali sata di séfélak hénoo séfélak wain hulingu sa. Sata di guniré yéna yandanka mawuli sawuli ye.

¹⁴ Di haraki saraki mawuli xékéta di atéfék nukwa nak duna takwaré xéta di wali hwanjoka di mawuli ye. Di atéfék nukwambu haraki saraki sémbut hurunjoka di mawuli ye. Di mawuli hambuk yahafi yakwa du takwaré témbéré, di akwi haraki saraki sémbut hurundate. Di nak duna jonduka mawuli yata di wun jondu héranjoka di saréké. Wungi hurukwa duka God dé wa, di hiyae fakundate.

¹⁵ Wunde du di yikafre yambu yatakataka di baka yitaka yatakata di Beorna nyan Balam hanja yindén yambumbu di yi. Balam haraki saraki sémbutna yéwa héranjoka dé némafwiambu mawuli ya.

¹⁶ Mawuli yandéka God wandéka dé Balamna donki dé du buléndaka maki dé Balamré hambuk hundimbu wa. Guni xékélaki, donki di hundi buléhafindi. Hambuk hundimbu wandéka dé wun profet Balam dé déka wangété mawuli yatakata dé haraki saraki sémbut huruhambandé.

¹⁷ Némafwi nukwa xéndéka hutémbu hulingu téhafi yakwa maki, wunde du di yikafre jooka wata di wun joo hwehambandi. Némafwi mur yandéka buwi bari yitaka yatakandéka maki, wunde duna mawuli dé baka yitaka yataka. God hurundan haraki sémbutka sarékéta dika dé wa, némafwi halékingambu tékwa hafwaré yindate.

¹⁸ Hurundan haraki sémbut angi dé. Di deka ximbu harékéta di baka hundi bulé. Haraki saraki mawuli xékéta di hési takwa wali haraki saraki

sémbut hurunjoka mawuli yata di wun haraki saraki sémbutka wa. Wungi wata di haraki saraki sémbutka hu hwetaka Jisas Kraisna hundi xékékwa huli du takwaré, di témbéré, di akwi haraki saraki sémbut hurundate.

¹⁹ Wunde yéna yakwa du di yéna yata angi wa, “Guni nana hundi xéka guni atéfék mawuli yanguka jondu huruta jémba retanguni.” Wungi wata di hafu di haraki saraki sémbutna jémba yakwa du reta di yoombu gindan du maki re. Nak duré sarékéngwandéndé joo dé wun duka néma du re. Rendéka wun du dé wun joona jémba yakwa du re.

²⁰ Wunde du di naniré Satanéna tambambu héraakwa Néma Du Jisas Kraiska xékélakita, ané héfana haraki saraki sémbutka hu hweta yatakataka hukémbu haraki saraki sémbutmbu wambula xakre rendat, wun haraki saraki sémbut deka mawuliré sarékéngwandéndét, di haraki male retandi. Tale di Kraiska xékélakihafi ye di haraki re. Hukémbu di Kraiska hu hweta di haraki saraki male di re.

²¹ Mé xéké. Di Godna makambu yikafre sémbut hurukwa du retendaka yambuka xékélakihafi yandatat, wu haraki dé. Di wun yambuka xékélakitaka hukémbu God wandéka dika hwemben hambuk hundika hu hwendat, wu némafwi haraki joo dé.

²² Wungi hurundakaka sarékéta wambeka hundi yétékéka sarékétame. Angi nani wa, “Wasa gwiyataka ye wambula yatandé, gwiyardan joo wambula sanjoka.” Nak hundi angi, “Bali gu yakétaka lé gukaré xakriléka hafwaré wambula yitalé, gukaré xakrinjoka.”

3

Néma Du wambula yatandé

¹ Némafwiambu mawuli yawuka du takwa, némbuli wuni gunika nyinga nak akwi hayi. Wun nyinga yéték hayita wuni wun hundi wambula wata guna yikafre mawuliré wuni yikafre huru,

² guni Godna profet hanja wandan hundika wambula sarékéngute. Hanja nani Jisas Kraisna aposel nani nana Néma Du wandén hambuk hundi guniré wa. Dé naniré Satanéna tambambu dé héra. Guni déka hambuk hundika akwi wambula sarékéngute wuni wun hundi gunika wambula hayi.

³ Tale guni ané jooka xékélakingute wuni mawuli ya. Hukétéfi nukwambu séfélak bangwa hundi wakwa du yae di bangwa hundi wata mawuli yandaka maki di haraki saraki sémbut hurutandi.

⁴ Wungi huruta angi watandi, “Yingi maki dé? Hanja Krai dé wambula yatendékaka dé wa. Dé yimbu dé re? Yinga nukwa yatandé? Hanja tale God nyir héfa atéfék jondur huratakandéka dé atéfék jondur wungi re. Nana mandéka rendan nukwa atéfék jondur wungi male dé re. Némbuli akwi atéfék jondur wungi male dé re. Nak maki yahambandé.”

⁵ Wungi wata di ané jooka sarékéhambandi. Hanja tale God hundi wandéka dé atéfék nyirumbu rekwa jondur xakundaka dé God hulingu hérae dé héfa huratakandéka dé héfa hulingumbu xaku.

⁶ Hukémbu God dé wun hulingu hura dé némafwi hwe takata dé wun héfaré haraki huru.

⁷ God wungi wandén, némbuli tékwa nyir, héfa, wumbu rekwa atéfék jondu akwi, hukémbu ya yanétandé. God némafwi kot xékékwa néma du rendéka nukwa, dé haraki saraki sémbut hurundé du takwaré hurundan haraki saraki sémbut hasa hweta wandét nyir, héfa, wumbu rekwa atéfék jondu akwi, ya yanétandé. Guniré haraki hundi wakwa du wun jonduka sarékéhambandi.

⁸ Némafwwimbu mawuli yawuka du takwa, guni ané jooka sarékétanguni. Ané jooka yike yamba yakénguni. Nana Néma Du Godna mawulimbu natafa nukwa dé séféla séféla (1,000) héki hwari maki dé. Séféla séféla (1,000) héki hwari di natafa nukwa male maki di.

⁹ Du takwa nawulak di nana Néma Du Jisaska wa, “Dé bari wambula yatendékaka wataka dé bari wambula yahambandé. Wayika yakéndé.” Wungi wata di xékélakihambandi. Nana Néma Du Jisas dé du takwa fakundamboka hélék dé ye. Atéfék du takwaka saréfa naata, di haraki saraki sémbut yatakataka déka jémba sarékéndate dé mawuli ye. Mawuli yata dé dika haxé.

Ané nyir héfa akwi hényitandé

¹⁰ Mé xéké. Nana Néma Du Jisas Krai wambula yatandé. Wu mwi hundi dé. Séle héraakwa du yatendéka nukwaka xékélakihafi yandaka maki, di atéfék du takwa nana Néma Du wambula yatendéka nukwaka yamba xékélakikéndi. Wun nukwa némafwi ham wandét, nyir akwi nyirumbu rekwa atéfék jondu akwi ya yanéta hényitandé. Héfa akwi, héfambu rekwa atéfék jondu akwi ya yanéta hényitandé.

11 God atéfék jonduré haraki hurutendékaka sarékéta guni méta maki sémbut hurutanguni? Guni Godna hundi xékéta wandén maki huruta yikafre sémbut male hurutanguni.

12 God wungi hurutendékaka sarékéta guni wun nukwaka haxétanguni. Haxéta guni wun nukwa bari yandéte guni yikafre jémba male yatanguni. Wun nukwa nyir ya yanésékendét nyirmbu rekwa atéfék jondu némafwi ya yanéséketandé.

13 Wun jooka yamba rookéme. Hanja God huli nyir huli héfa akwi xakundéte dé hundi wa. Wun huli nyir huli héfambu akwi yikafre sémbut male retandé. Nani déka hundika sarékéta nani huli nyir huli héfaka haxétame.

Nani yikafre mawuli yata Néma Duka haxétame

14 Némafwiambu mawuli yawuka du takwa, guniré wuni we. Guni wun xakutekwa huli jonduka haxéta, guni wendé nahafi yata hambuk jémba yatanguni, God guniré xéta angi wandéte, “Di nakélak huru mawuli héraata yikafre sémbut male huru. Deká sémbutka haraki hundi yamba wakéwuni.” Wungi wandéte guni hambuk jémba yatanguni.

15 Yata guni guna mawulimbu angi watanguni, “Atéfék du takwa hurundan haraki saraki sémbutka hu hwendate, nana Néma Du Jisas Kraisa dé haxé. Di huli mawuli hérae déka hundi xékédate dé haxé. Haxéta dé bari wambula yahambandé.” Wungi watanguni. Wun jooka Jisas Kraisa hundi xékéka némafwiambu mawuli yambeka du Pol, dé nyinga hayi gunika. God déré yikafre xékélelaki hwendéka dé wun jooka wungi hayi.

¹⁶ Dé déka atéfék nyingambu hayindén maki dé gunika wun jooka hayi. Déka hayindén hundi nawulak xak dé. Nani wun hundi jémba xékélakinjoka nani hambukmbu jémba ya. Jémba xékélakihafi yakwa du takwa nawulak deka mawulimbu hambuk yahafi yata di wun hundi xékéta wun hundika yénataka hundi wa, mawuli yandaka makimbu. Atéfék Godna nyingambu rekwa hundika yénataka hundi wandaka maki di Pol hayindén hundika yénataka hundi di wa. Wungi wata di hiyae fakutandi.

¹⁷ Némafwimbu mawuli yawuka du takwa, di wungi hurutendakaka xékélakita, guni xékélaki natanguni. Wun yénataka hundi wata haraki saraki sémbut hurukwa du takwa yae guniré yénataka hundi wandat, guni deka hundi xéka hambuk téhafi yata Kraisna hundi yatakahafi yanjoka, guni xékélaki natanguni.

¹⁸ Guni jémba male renjoka sarékéta xékélaki natanguni. Nangut, naniré Satanéna tambambu héraakwa nana Néma Du Jisas Krais guniré yikafre hurundét, guni déka nawulak akwi xékélakitanguni. Dé néma du reta nukwa hanyikwa maki hanyindéka nani déka ximbu harékétame. Némbuli harékéta wungi re wungi re déka ximbu harékétame. Wu mwi hundi dé.

Wuna hundi yak.

Godna Hundi
The New Testament and Jonah in the Hanga Hundi
language of Papua New Guinea
Nupela Testamen na Jona long tokples Hanga Hundi
long Niugini

copyright © 1997 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Hanga Hundi

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2013-02-02

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 5 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

1ddf7e66-687a-510b-a2b8-6f29f6c72eaf